

Διδασκαλικό Επιμύριο

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ ΔΡ ΦΥΛ. 962
ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1985

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΠΟ 21 ΜΕΧΡΙ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 1985

Έκτακτη Γενική Συνέλευση του Κλάδου

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ 42 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΝ

Ύμνος της ΕΠΟΝ

Με τη χρυσή της νιότης πανορία,
το θάρρος, την ορμή, τη λεβητιά,
πετάμε στον αγώνα, στη θυσία,
για την Ελλάδα, για τη λευτεριά.

Για μια ζωή ελεύθερη κι ωραία
απλώνουμε της νιότης τη φτερά
μια πλάση ονειρευτή, μια πλάση νέα,
τη μπράτσα μας να χτίσουμε τα γερά,

Καμπαρώτα, χαρούμενα τα νιάτα
σαν σε χορό βαδίζουν πάντα μπρος
φλόγα, ζωή και θέληση γεμάτα
κι είναι το πέρασμά τους όλο φως.

Τα νιάτα είμαστε μεις της γης η ελπίδα,
αλλοί του π' αντικρύ μας θα αναθεί,
Μελιά απ' την κάθε μια πατρίδα
κινάμε να λυτρώσουμε τη γη.

Στο φράχτη της σκλαβιάς το πέρασμά μας
μια καταλύτρα θαν' νεροσυρμή.
Το δικίο, η λευτεριά για συνθημά μας
ποιός θα μας αντικόψει την ορμή;

Καμπαρώτα, χαρούμενα τα νιάτα
σαν σε χορό βαδίζουν πάντα μπρος
φλόγα, ζωή και θέληση γεμάτα
κι είναι το πέρασμά τους όλο φως.

Θέμα: Διαμόρφωση διεκδικητικού πλαισίου
του κλάδου σε σχέση με το Ν/Σ για τη
Γενική Εκπαίδευση

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. συγκαλεί Έκτακτη Γενική Συν/ση των
αντιπροσώπων του κλάδου στις 21 και 22 Μάρτη 1985 με το
παραπάνω θέμα.

Η Έκτακτη Γενική Συν/ση θα πραγματοποιηθεί σε αίθουσα
του ξενοδοχείου PARK (Λεωφόρος Αλεξάνδρας) της Αθήνας.

Η τηλεγραφική πρόσκληση της Δ.Ο.Ε. προς τους Συλλόγους
μέλη της έχει ως εξής:

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Προέδρους Διδασκαλικών Συλλόγων Χώρας

Δ.Σ. ΔΟΕ με απόφαση του καλεί αντιπροσώπους Κλάδου σε
έκτακτη διήμερη Γενική Συνέλευση 21-22 Μάρτη 1985 με θέμα
Ημερησίας Διάταξης «Διαμόρφωση διεκδικητικού πλαισίου Κλάδου
σε σχέση με Νόμο για Γενική Εκπ/ση» STOP.

Έκτακτο Διδασκαλικό Βήμα με δημοσιευμένο το νόμο καθώς και
απόφαση Δ.Σ. ΔΟΕ με εισήγηση για διεκδικητικό πλαίσιο αποστέλλο-
νται STOP.

Καλούνται Δ.Σ. Συλλόγων ορίσουν έκτακτες Γενικές Συνελεύ-
σεις συζητήσουν σχετικά και αποφασίσουν STOP.

Αναγνώριση αντιπροσώπων γραφεία ΔΟΕ 20 Μάρτη STOP.

Για αντιπροσώπους Λεκανοπεδίου Αττικής ώρες 10-14 STOP.

Για αντιπροσώπους επαρχίας 14-24 STOP.

Ώρα έναρξης Εργασιών Γενικής Συνέλευσης 8.30 π.μ. αίθουσα
Ξεν. «ΠΑΡΚ» (Πεδίον Άρεως) STOP.

Γνωρίστε μας τηλεγραφικά λήψη παρόντος STOP.

Αθήνα 22.2.85

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΟΕ

Πρόεδρος

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΣ

Γεν. Γραμματέας

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΚΑΒΑΚΗΣ

Σημείωση: Η εισήγηση που στάλθηκε στους Συλλόγους στις 28.2.85
δημοσιεύεται στις σελίδες 2, 3, 4.

Εμπρός για μαζικές Γενικές Συνελεύσεις

Στις 21 και 22 Μαρτίου 1985 πραγματο-
ποιείται στην Αθήνα έκτακτη Γενική Συνέλευση
των αντιπροσώπων του κλάδου με θέμα τη
διαμόρφωση του διεκδικητικού πλαισίου του
κλάδου σχετικά με το νομοσχέδιο για τη Γενική
εκπ/ση που κατατέθηκε στις 05.02.1985 στη
Βουλή. Παράλληλα καλέσαμε τα Δ.Σ. των Συλλό-
γων να συγκαλέσουν έκτακτες Γ. Συνελεύσεις
των μελών τους για συζήτηση και λήψη των
σχετικών αποφάσεων.

Μπροστά σ' αυτές τις Γ. Συνελεύσεις ο

κάθε συνάδελφος και η κάθε συνάδελφος με
πλήρη συνείδηση ευθύνης, καλείται να συμβά-
λει στη διαμόρφωση των τελικών θέσεων του
κλάδου απέναντι σ' ένα τέτοιο νομοσχέδιο που
φιλοδοξεί ν' ανοίξει νέους δρόμους στην
εκπ/ση. Για τη δημιουργία ενός σχολείου
δημοκρατικού - ανοιχτού στην κοινωνία και τη
ζωή. Ενός σχολείου όπου συνεργητικά και
ισότιμα δάσκαλοι και μαθητές θ' ανακαλύπτουν
τους δρόμους αναζήτησης και κατάρτισης
της γνώσης, και θ' αμφισβητούν τα «πρότυπα».

Ενός σχολείου που θα μετασχηματίζεται μέσο
απ' τις συλλογικές-δημοκρατικές λειτουργίες
του και θα υποβοηθεί στο μετασχηματισμό της
κοινωνίας. Ενός σχολείου που θα λειτουργεί σε
συνθήκες ελευθερίας και συνεχούς ανελευθε-
ρωσης της εκπαίδευσης και του δασκάλου. Που
θα είναι τόπος δημιουργίας και χαράς. Κιός
δημοκρατίας και γνώσης!

Εμπρός για μαζικές Γ. Συνελεύσεις στους
Συλλόγους! Εμπρός για μια εκπαίδευση στην
υπηρεσία του Άλου και του τόπου!

Εγκύκλιος του Δ.Σ. της ΔΟΕ για

Προς τα Δ.Σ. των Συλλόγων-μελών της ΔΟΕ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 9

Αγαπητοί Συνάδελφοι!

Μετά την κατάθεση του πιο πάνω Ν/Σ στη Βουλή στις 5-2-85 το Δ.Σ. της ΔΟΕ έκανε συγκεκριμένες ενέργειες για να καταστήσει εύκολη και αποδοτική τη μελέτη του απ' τον κλάδο και να διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων. Έτσι:

1. Μελέτησε το νομοσχέδιο σε σύγκριση και αντιπαράθεση με το προσχέδιο και τις αποφασισμένες θέσεις του κλάδου.
2. Εξέδωσε και απέστειλε σ' όλους τους συναδέλφους το κείμενο του νομοσχεδίου.
3. Συζήτησε και διαμόρφωσε εισηγητικά προς τους Συλλόγους

«δικεκδικητικό πλαίσιο» σχετικά με το νομοσχέδιο και πήρε απόφαση να συγκαλέσει στην Αθήνα στις 21 και 22 Μάρτη 1985 έκτακτη Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων για να παρθούν σχετικές αποφάσεις.

Ήδη έχουμε αποστείλει τηλεγράφημα με το οποίο καλούμε τα Δ.Σ. των Συλλόγων να συγκαλέσουν έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις για να συζητήσουν το νομοσχέδιο και το προτεινόμενο απ' τη ΔΟΕ «δικεκδικητικό πλαίσιο». Ένα τέτοιο νομοσχέδιο είναι αναγκαίο στην τελική του φάση να αποτελέσει αντικείμενο μεγάλης προσοχής και μελέτης, αφού φιλοδοξεί να ανοίξει νέους δρόμους και προοπτικές στην εκπαίδευση του λαού. Η συμμετοχή στο διάλογο μέχρι την επιψηφισή του απ' τη Βουλή, μετά και τη σχετική δήλωση του Υπουργού Παιδείας, αποτελεί ιστορική ευθύνη και δυνατότητα για τον κλάδο και την επωμίζεται.

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν/Σ

Το Δ.Σ. της ΔΟΕ στην έκτακτη συνεδρίασή του της 21.2.1985 έκανε τις παρακάτω εκτιμήσεις σχετικά με το Ν/Σ «για τη δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».

1ον: Το νομοσχέδιο αυτό έρχεται να ολοκληρώσει το νέο θεσμικό πλαίσιο στην εκπαίδευση (προηγήθηκαν ο Νόμος για τα ΑΕΙ και ο Νόμος για τα ΤΕΙ, καθώς και ο Νόμος για την «επιστημονική-παιδαγωγική καθοδήγηση και τη Διοίκηση στη Γενική και Μέση Τεχνική - Επαγγελματική εκπαίδευση»).

2ον: Το Δ.Σ. της ΔΟΕ ιδιαίτερα θέλει να τονίσει τη νέα αντίληψη που διαπερνάει τους σκοπούς της εκπαίδευσης και να σημειώσει ενδεικτικά και εμφανικά τη διάταξη σύμφωνα με την οποία η εκπαίδευση «υποβοηθεί τους μαθητές να αποκτούν μέσα απ' τη σχολική τους αγωγή, κοινωνικά ταυτότητα και συνείδηση, να αντιλαμβάνονται και να συνειδητοποιούν την κοινωνική αξία και ισοτιμία της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας».

3ον: Το Δ.Σ. της ΔΟΕ χαρακτηρίζει το νομοσχέδιο πρωτοποριακό όσον αφορά τη φιλοσοφία του (όπως αυτή αναπτύσσεται στην συνοδευτική εισηγητική έκθεση και τους σκοπούς) και τους νέους θεσμούς που εισάγει (π.χ. Λαϊκή συμμετοχή, αποκέντρωση). Συλλογικά όργανα, μεταβίβαση της σχολικής διοίκησης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, σύνθεση κοινωνικού, εκπαιδευτικού και επιστημονικού λόγου. Πολυκλαδικά Λύκεια, ξένη γλώσσα και καλλιτεχνικά μαθήματα από ειδικούς στο Δημοτικό σχολείο, ενιαιοποίηση προγραμμάτων Δημοτικού-Γυμνασίου, κατάργηση ΚΕΜΕ και ίδρυση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, θέσπιση Παιδικών Κέντρων, κατάργηση προτύπων και ίδρυση πειραματικών σχολείων, ίδρυση κέντρων Εργαστηρίων, αναβάθμιση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, ίδρυση σχολικών συνεταιρισμών κ.ά.).

4ον: Το Δ.Σ. της ΔΟΕ επίσης σημειώνει με ικανοποίηση την πρόβλεψη απ' το Ν/Σ αποζημίωσης των εκπαιδευτικών που παίρνουν μέρος στα σεμινάρια, αποζημίωσης των δ/λων για εργασίες πέραν του ωραρίου εργασίας, απόδοσης των αφειλομένων υπερωριών 1980 και 1981 (ως το Σεπτέμβριο) στους μονοθεσίτες και διθεσίτες συναδέλφους.

5ον: Το Δ.Σ. της ΔΟΕ εκτιμάει ότι η θέσπιση του 9χρονου βασικού Λαϊκού σχολείου θα έλυσε μια σειρά εκπαιδευτικά, κοινωνικά, οικονομικά ζητήματα που προκύπτουν απ' το διαχωρισμό της υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε δημοτικό και Γυμνάσιο. Δεν υποβοηθεί όμως το γεγονός πως αυτός ο στόχος είναι δύσκολο να επιτευχθεί αν δεν ωριμάσουν και οι υποκειμενικές συνθήκες (π.χ. ο κλάδος των καθηγητών Μ. Εκπ/σης είναι αντίθετος).

Η θέσπιση πάντως της ενιαιοποίησης των προγραμμάτων Δημοτικού και Γυμνασίου επαχύνει το ρυθμό προσέγγισης αυτού του στόχου (του ενιαίου 9χρονου βασικού σχολείου).

6ον: Το Δ.Σ. της ΔΟΕ διαπιστώνει πως, παρά το ότι σήμερα γίνονται σημαντικά βήματα για τη συρρίκνωση της ιδιωτικής εκπαίδευσης και της παραπαιδείας (Μεταλυκειακά κέντρα, εσωσχολική βοήθεια στο Λύκειο, κλείσιμο πολλών δεκάδων

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΔΟΕ ΣΤΟ

Γενική εκτίμηση και διεκδικητικό πλ

μικρών ιδιωτικών σχολικών μονάδων, μη χορήγηση νέων αδειών για ίδρυση ιδιωτικών σχολείων μετά τις 18.10.81), δεν μπαίνουν στο Ν/Σ διατάξεις που να ανοίγουν προοπτική παραπέρα επιπόχυνσης του ρυθμού κατάργησής της. Με το θέμα αυτό σχετίζεται και η ύπαρξη και λειτουργία στη χώρα μας ξένων ιδιωτικών εκπαιδευτικών για τα οποία το Ν/Σ δεν κάνει κανένα λόγο και τα οποία ο κλάδος τα χαρακτηρίζει ξένες βάσεις στην πατρίδα μας υπό άλλη μορφή.

7ον: Εκτίμηση του Δ.Σ. της ΔΟΕ είναι πως το Ν/Σ σαν πρόταση στοχεύει και μπορεί ν' ανοίξει προοπτικές για τη δημιουργία ενός σχολείου δημοκρατικού - ανοιχτού στην κοινωνία - και τη ζωή, να αμβλύνει το καθεστώς των ανισοτήτων και των διακρίσεων στην εκπαίδευση και να οδηγήσει στην ωρίμανση των συνθηκών για τη μετάβαση σ' ένα «ολοήμερο λαϊκό 9χρονο βασικό σχολείο» όπου θα εξασφαλίζονται ίσες ευκαιρίες μόρφωσης σ' όλα τα παιδιά του λαού ανεξάρτητα απ' την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειάς τους. Σ' ένα τέτοιο «ολοήμερο» σχολείο, που σε πρώτη φάση θα πρέπει να εφαρμοστεί πειραματικά, οι εργασιακές σχέσεις και κατακτήσεις των εκπαιδευτικών δεν θα θιγούν. Απεναντίας με την πρόβλεψη της εσωσχολικής βοήθειας, την άθληση, τις αθλητικές, καλλιτεχνικές κ.λπ. εκδηλώσεις και νέες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν για εκπ/κό και άλλο προσωπικό και - το κυριότερο - το σχολείο θα μετατραπεί σε ζωντανή «αγορά του δήμου», σε ζωντανό πολιτιστικό

και κοινωνικό κύτταρο της γενοιάς και του χωριού.

8ον: Το Δ.Σ. της ΔΟΕ όμως εκφράζοντας τους πόθους, τους καμμούς, τους αγώνες, τα οράματα και τα αιτήματα του κλάδου και πολλών γενεών εκπαιδευτικών, απ' την εποχή ακόμα του Εκπ/κού Ομίλου, με πλήρη συναίσθηση των ευθυνών του απέναντι και στον κλάδο και το Λαό, διαπιστώνει και μια σειρά ζητήματα που αφορούν το νομοσχέδιο που πρέπει να αντιμετωπιστούν και να λυθούν πριν την ψηφισή του. Τα ζητήματα αυτά μπορούν να μπουν στις παρακάτω κατηγορίες:

«ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΒΗΜΑ»
Μηνιαία Εφημερίδα
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

Αιεύθυνση: Εξαφώντων 15α
Αθήνα (Τ.Γ. 118)
Τηλ. 5236.547-5245.375

ΣΥΝΤΑΞΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΗ

Προέδρος: Κωνσταντίνος Βασιλειάδης
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Δ.Ο.Ε.

Υπεύθυνος Έκδοσης: Θωμάς Μπάκας

ΦΩΤΟΤΥΠΟΚΕΝΤΡΟ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΤΕΛΕ
Η. Μπαρμπαρίνης & Σία ΕΠΕ-
Μόνας 11 - Αθήνα (100)
Τηλ. 5221.792-5225479

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Α180-00ΣΕΤ ΕΛΛΑΣ
Κ. Αθανάσιος
Αναθήνας 13
Τηλ. 5222-916 5238.701

την Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Συνάδελφοι των Διοικητικών Συμβουλίων των Συλλόγων!

Δεν αγνοούμε τα συγκεκριμένα προβλήματα για την οργάνωση των Γ. Συνελεύσεων. Όμως ο Κλάδος μας, πρωτοπορία στο σ.κ. της πατρίδας μας, για άλλη μια φορά θ' αποδείξει τον αποφασιστικό κοινωνικό του ρόλο και θα παρέμβει ώστε αυτός ο βασικός θεσμικός νόμος για τη Γενική Εκπαίδευση να φέρει και τη δική του σφραγίδα. Γι' αυτό καλούμε τα Δ.Σ. όλων των Συλλόγων, πέρα από την τυπική σύγκληση των Γεν. Συνελεύσεών τους να προπαγανδίσουν από σχολείο σε σχολείο και από χωριό σε χωριό την αναγκαιότητα της συμμετοχής σ' αυτές όλων των συναδέλφων. Ο λόγος, οι προτάσεις και οι διεκδικήσεις του Κλάδου πρέπει να βγουν μέσα από πλατιές, μαζικές, συλλογικές, δημοκρατικές διαδικασίες, για να έχουν έτσι τη μεγαλύτερη δυνατή βαρύτητα, απήχηση και αποτελεσματικότητα.

Ο Νόμος αυτός, επαναλαμβάνουμε, πρέπει ν' ανταποκρίνεται

στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στα αιτήματα των καιρών και στα ορατά του Κλάδου μας που παλεύει για δημοκρατικό - ανοιχτό στην κοινωνία σχολείο και για ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση. Αυτό σημαίνει πως όλα όσα διεκδικήσουμε να συμπεριληφθούν ή να αφαιρεθούν ή να τροποποιηθούν, θα πρέπει να εξυπηρετούν την κατακτηση των παραπάνω στόχων. Με τον τρόπο αυτό θα έχουμε ουσιαστική συμβολή του Κλάδου στην τελική διαμόρφωση του νόμου.

Η εισήγηση που σας στέλνουμε πρέπει να συζητηθεί στις Γενικές Συνεδριάσεις και να παρθούν συγκεκριμένες αποφάσεις που θα σταλούν στη Γενική Συνέλευση του Κλάδου.

Αθήνα, 26.2.85

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΟΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΚΑΒΑΚΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ

σιο της ΔΟΕ σχετικά με το Νομοσχέδιο

α' νέες διατάξεις του Ν/Σ

1. Στο Σ. Σύμβουλο χορηγούνται διοικητικές και πειθαρχικές δικαιοδοσίες (διενεργούν Ένορκες Διοικητικές Εξετάσεις).

2. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι θα εκλέγονται αμετό εκπρόσωπο για το Υπηρεσιακό Συμβούλιο κρίσης και επανακρίσης τους.

3. Στο Συμβούλιο αυτό (των Σ. Συμβούλων) προτείνεται να συμμετέχει αμετό εκπρόσωπος των εκπ/κών στα Κεντρικά Συμβούλια και όχι εκπρόσωπος των Συνδικαλιστικών οργανώσεων, όπως προβλέπει ο Ν. 1304/82.

4. Προτείνεται η ποινικοποίηση των «ιδιαιτέρων μαθημάτων».

β' Το Ν/Σ προβλέπει την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών

Πολλές διατάξεις του νομοσχεδίου επαναφέρουν έμμεσα, πλην σαφώς, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού (π.χ. «ιδίως του ευδόκιμου» για τις μεταθέσεις, συμμετοχή Δ/ντών σχολείων στην «αξιολόγηση του έργου του εκπ/κού», κριτήρια επιλογής Δ/ντών που προϋποθέτουν αξιολόγηση εκπ/κών κ.λπ.).

Το νομοσχέδιο έρχεται στο θέμα αυτό κόντρα στις προτάσεις και αποφάσεις του κλάδου και στο αίτημα για απελευθέρωση του δασκάλου και της εκπαίδευσης από ξεπερασμένα και αποτυχημένα κατασταλτικά, καταπιεστικά, διοικητικά μέτρα.

γ' Ζητήματα λειτουργίας Σχολείων

1. Δεν μειώνεται το ωράριο των

δ/ντών και των προϊσταμένων των σχολείων, μ' αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εκτέλεση της αποστολής του Δ/ντή.

2. Υποβαθμίζεται ο ρόλος του Συλλόγου των διδασκόντων σαν οργάνου διοίκησης του σχολείου και οι συνεδριάσεις του μπαίνουν εκτός ωραρίου εργασίας.

3. Δεν προβλέπεται η εσωσχολική βοήθεια για τους αδύνατους μαθητές όλων των τάξεων και σχολείων.

4. Δεν προβλέπεται η κάλυψη των ολιγόωρων και ολιγοήμερων απουσιών των δ/λων με υπερωριακή αποζημίωση όσων θα τους αναπληρώνουν.

5. Δεν προβλέπεται πρόσληψη διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού για τα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

6. Δεν μειώνεται η αντιστοιχία δασκάλων-μαθητών ολιγοθεσιών σχολείων κ.λπ.

δ' Ζητήματα νηπιαγωγείων

1. Προβλέπεται η ίδρυση πολυθεσιών νηπιαγωγείων χωρίς τεκμηρίωση (η ΔΟΕ αφού μελετήσει το θέμα θα κάνει συγκεκριμένη πρόταση στην έκτακτη Γενική Συνέλευση του Κλάδου).

2. Ανάγκη να ξεκαθαριστούν με απόλυτη σαφήνεια τα ζητήματα που αφορούν τους νηπιαγωγούς που θα εργάζονται στα νηπιαγωγεία που θα λειτουργούν στα παιδικά Κέντρα.

ε' Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού έργου

Δεν προβλέπεται η αξιολόγηση

του εκπ/κού έργου όπως πρότεινε ο Κλάδος. Δηλαδή:

1. Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου με βάση το τρίπτυχο σχεδιασμός-υλοποίηση-απολογιστική έκθεση-προτάσεις για βελτίωση και ανατροφοδότηση.

2. Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Δήμου ή Κοινότητας, Νομού και σε κεντρικό επίπεδο.

στ' Άλλα ζητήματα (ενδεικτικά).

1. Τρόπος επιλογής δ/ντών σχολείων.

2. Ξεκαθάρισμα του τρόπου κρίσης των εκπαιδευτικών, όπως προτείνει ο κλάδος.

3. Κέντρα διδακτικών πηγών δεν προβλέπονται.

4. Εκπαίδευση Ελληνόπουλων εξωτερικού.

5. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο κ.ά.

Μετά τα παραπάνω προτείνουμε συγκεκριμένο διεκδικητικό πλαίσιο σχετικά με το Ν/Σ αυτό που μπορεί να τροποποιηθεί, να συμπληρωθεί και να βελτιωθεί σύμφωνα με τις προτάσεις των Συλλόγων και τις αποφάσεις της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του κλάδου.

Β' ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

(Ολόκληρο το κείμενο του διεκδικητικού πλαισίου δημοσιεύεται στην τελευταία σελίδα).

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟ ΜΑΣ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο σημείο α' (Για την απελευθέρωση της εκπαίδευσης και του δασκάλου)

1. Η αξιολόγηση του «εκπαιδευτικού προσωπικού». Είναι διαδικασία που οδηγεί στην καταπίεση του εκπαιδευτικού, χωρίς από την άλλη πλευρά να βελτιώνει κατά ελάχιστο το εκπαιδευτικό έργο.

Ο δάσκαλος σαν φορέας διαπαιδαγώγησης πρέπει απελευθερωμένος να συμμετέχει στη συλλογική προσπάθεια του σχολείου. Μόνο έτσι θα μπορεί να συνεργάζεται ισότιμα με μαθητές, σχολ. Σύμβουλο και τους άλλους φορείς για την επιτέλεση της υψηλής αποστολής του.

Μόνον έτσι θ' ανοιχτούν προοπτικές για ένα δημοκρατικό - ανοιχτό στην κοινωνία σχολείο όπου στα πλαίσια του «αλληλογίζεσθαι, διαλογίζεσθαι, συμβουλευέσθαι κ.λπ. μαθητές και δάσκαλοι ολοκληρώνονται κατακτώντας τη γνώση και αμφισβητώντας τα «πρότυπα».

2. Ο Σχολ. Σύμβουλος δε θα μπόρεσει να επιτελέσει το έργο του ως φίλος και επιστημονικός συνεργάτης του εκπαιδευτικού, εάν ο θεσμός αυτός επενδυθεί με διοικητικές και πειθαρχικές εξουσίες.

3. Ένα σχολείο δημοκρατικό, ανοιχτό στην κοινωνία, ένα σχολείο μετασχηματιστικό, δε μπορεί να υπάρξει εάν ο σύλλογος διδασκόντων δεν παίζει ουσιαστικό ρόλο στα ζητήματα της διοίκησής του. Συγκέντρωση της εξουσίας σε ένα πρόσωπο (του δ/ντή) μειώνει τη δυνατότητα του διαλόγου και της συλλογικής αντιμετώπισης των εκπαιδευτικών, λειτουργικών κ.λπ. προβλημάτων του σχολείου.

ΒΗΜΑ 24 ΦΕΒ. 1985

Οι «κατ' αρχήν» συμφωνίες ή διαφωνίες στο σ.ν. για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η ίδρυση των γνωμοδοτικών οργάνων και συμβουλίων στα οποία συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και οι κοινωνικοί φορείς και η παραχώρηση της διαχείρισης της σχολικής περιουσίας (5.000 νηπιαγωγεία, 10.000 δημοτικά, 1.600 γυμνάσια και 900 λύκεια) στους Δήμους και τις Κοινότητες βρίσκει συμφωνούς, (είτε με επιφυλάξεις, είτε ανεπιφύλακτα) τη «Νέα Δημοκρατία», το Κ.Κ.Ε. και το Κ.Κ.Ε. εσ.

Ο θεσμός της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών συγκεντρώνει την αποδοχή όλων των κομμάτων εκτός του Κ.Κ.Ε.

Οι πρόεδροι των περισσότερων ομοσπονδιών των εκπαιδευτικών χαρακτηρίζουν το νομοσχέδιο «πρωτοποριακό και σημαντική κατάκτηση του συνδικαλιστικού κινήματος».

Πόσο όμως θα αλλάξει η ζωή του μαθητή και του δασκάλου, του γονέα και του καθηγητή με την εφαρμογή του νέου νομοσχεδίου;

Η απάντηση δίνεται από τους τρεις άξονες που διέπουν την όλη φιλοσοφία του νομοσχεδίου και έχουν ως αποτέλεσμα:

- * Να μετατρέπεται η υπόθεση της παιδείας και της εκπαίδευσης σε υπόθεση του κάθε πολίτη εφόσον θα συμμετέχει μέσω εκπροσώπων του στα συλλογικά όργανα που θεσπίζονται από το νέο νομοσχέδιο.
- * Να αποτελεί, στο εξής, το σχολείο ζωντανό κύτταρο της περιοχής

που είναι εγκατεστημένο και όχι περπατημένη νησίδα γνώσης.

* Να γεννιέται ένα σύγχρονο ποικίλα αναβαθμισμένο σχολείο, ανοικτό στον κοινωνικό περίγυρο και ευαίσθητο και όχι μια αδιάφορο στα ερεθίσματα της καθημερινής ζωής.

Τα κόμματα

Όμως κάθε τι το νέο υπόκειται στην διαδικασία της κριτικής. Πόσο μάλλον περισσότερο όταν αυτό «το νέο» είναι ένα πρωτοποριακό νομοσχέδιο που ολοκληρώνει το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της εκπαίδευσης στον τόπο μας.

Ας δούμε την κατ' αρχήν κριτική που δέχθηκε το νομοσχέδιο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση από κόμματα και ομοσπονδίες.

* **Νέα Δημοκρατία:** Νόμος υποταγής του ανθρώπου - δασκάλου και μαθητή, στο κόμμα και εξανδραποδισμού χαρακτηρίζεται το νομοσχέδιο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση από τον τελευταίο υπουργό Παιδείας της Ν.Δ. κ. Ι. Βαρβιτσιώτη.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης εντοπίζει στις διατάξεις του νομοσχεδίου ακόπιμες ασάφειες και προχειρολογίες και αποδίδει στην κυβέρνηση την πρόθεση να καταστήσει τους νέους ελλειπτικούς και εξαρτημένους.

Ο πρώην υπουργός Παιδείας καταλογίζει επίσης στην κυβέρνηση ότι δεν σεβάστηκε την παράδοση,

που υπήρχε από το 1974 ως το 1981, οι εκπαιδευτικοί νόμοι να είναι σύνθεση ιδεών και απόψεων κυβερνήσεως και αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Ωστόσο βρίσκει και θετικά σημεία στο Νομοσχέδιο, τα οποία, υποστηρίζει, ότι «πνίγονται» από τα αρνητικά.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης δεν κατονόμασε θετικά και αρνητικά σημεία λεπτομερώς επιφυλασσόμενος για λεπτομερή και συστηματική μελέτη του κειμένου του σχεδίου νόμου.

Περισσότερο συγκεκριμένος ήταν ο υπφυπουργός Παιδείας επί υπουργίας Ράλλη κ. Β. Κοντογιαννόπουλος, ο οποίος διαπιστώνει έμμεση προσπάθεια «να εφαρμοστεί το δόγμα ότι η παιδεία πρέπει να μπει στην υπηρεσία του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού».

Ωστόσο βλέπει με «καλό μάτι» την παραχώρηση της διοίκησης της σχολικής περιουσίας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση πιστεύοντας ότι θα λυθούν πρακτικά προβλήματα. Κρατά βεβαίως τις επιφυλάξεις του για το πόσο οι δημοτικοί και κοινοτικοί άρχοντες θα θελήσουν να παρέμβουν προς όφελος κομματικών συμφερόντων.

Θετικά αντιμετωπίζει ο κ. Κοντογιαννόπουλος την εισαγωγή της ξένης γλώσσας στο Δημοτικό, την μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τάξη κλπ. Πιστεύει ωστόσο ότι «όλα αυτά είναι απλώς ευχές και όχι στόχοι προς πραγματοποίηση».

Ο κ. Κοντογιαννόπουλος δήλωσε ότι όταν ξαναγίνει η Ν.Δ. κυβέρνηση δεν πρόκειται να αλλάξει τα όσα θετικά σημεία υπάρχουν στον Νόμο.

Ο κ.κ. Βαρβιτσιώτης και Κοντογιαννόπουλος αποδίδουν αμφότεροι

Πώς είδαν τις αλλαγές

Το Νομοσχέδιο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που αφορά 2 εκατομμύρια εκπαιδευτικούς και 4 εκατομμύρια μαθητές που ενδιαφέρεται για τον τύπο αναβάθμισης που λέγεται Παιδεία εννοούν οι επιτρόπες παιδείας για τις ομοσπονδίες και για την σύγκριση για να μελετήσουν εν τούτοις, εντοπίζει πολλά διαφωνίες τους.

την κατάθεση του νομοσχεδίου στην συγκεκριμένη χρονική στιγμή, σε προεκλογικούς λόγους.

* **Κ.Κ.Ε.:** Βασικά αιτήματα που προϋποθέτουν τη δημοκρατική αναμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος δεν ικανοποιούνται με το νομοσχέδιο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά τη γνώμη της βουλευτού του ΚΚΕ κ. Μ. Δαμανάκη.

Η κ. Δαμανάκη υποστηρίζει ότι με το νομοσχέδιο δεν δημιουργείται ενιαία εννιαχροנית βασική εκπαίδευση δεν θεσπίζεται το ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο ως μοναδικός τύπος λυκείου, ενώ ισχύουν και πάλι οι διακρίσεις ανάμεσα σε γενικά και τεχνικά επαγγελματικά λύκεια και η προσχολική αγωγή δεν ορίζεται ως υποχρεωτική.

Το ΚΚΕ αντιμετωπίζει θετικά τη δημιουργία γνωμοδοτικών οργάνων πλάι στα όργανα διοίκησης των σχολείων με τη συμμετοχή της τοπικής

□ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

Στο σημείο β' (Για αποδοτικότερη λειτουργία των σχολείων)

1. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των σχολείων (έγκαιρη υλοποίηση των αποφάσεων του Συλλόγου διδασκόντων, αντιμετώπιση λειτουργικών προβλημάτων κ.λπ.) και στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του στόχου μας για μετατροπή του σχολείου σε πολιτιστικό κύτταρο του χωριού και της γειτονιάς, είναι αναγκαίο να βρεθεί τρόπος για τη μείωση του διδακτικού ωραρίου των Δ/ντών των σχολείων (20-10 ώρες την εβδομάδα) και των υποδιευθυντών (25-15 ώρες την εβδομάδα).

Κατά τον ίδιο τρόπο, για τον ίδιο σκοπό και με βάση τις ιδιαίτερες που υπάρχουν στις συνθήκες λειτουργίας των ολιγοθέσμων σχολείων είναι ανάγκη να μειωθεί ανάλογα και το ωράριο των προϊσταμένων των σχολείων αυτών. Προς την κατεύθυνση αυτή θα βοηθήσει απο-

τελεσματικά η στελέχωση των σχολείων με το απαραίτητο διοικητικό προσωπικό. Με στόχο ακόμα τις ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση είναι απαραίτητο να μειωθεί η αντιστοιχία δασκάλου-μαθητών στα μονοθέσια και διθέσια σχολεία. Αυτό έως ότου επιτευχθεί η συγχώνευση των σχολείων αυτών σε ολοκληρωμένες και βιώσιμες σχολικές μονάδες.

2. Για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που παρουσιάζονται στα σχολεία από την ολιγόωρη ή ολιγοήμερη απουσία απ' αυτά εκπαιδευτικών, εξασίας ασθενειών, αδειών κ.λπ. είναι απαραίτητο να δοθεί η δυνατότητα σε συναδέλφους να αναπληρώνουν με υπερωριακή αποζημίωση τα κενά που δημιουργούνται. Αυτό σημαίνει ότι μια τάξη που ο δάσκαλός της έλειψε για τον άλφα ή βήτα λόγο θα μπορεί να αναπληρωθεί το χαμένο μάθημα, το πρωί ή το απόγευμα, με έναν άλλο δάσκαλο του ίδιου ή άλλου σχολείου.

3. Η θέσπιση της εωσχολικής βοήθειας για τους μαθητές που έχουν ανάγκη χτυπάει τα «ιδιαίτερα» και παράλληλα υπηρετεί την αρχή για ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση.

4. Για να αποδώσει ο θεσμός του Δ/ντή όπως τον οραματίστηκε ο κλάδος και όπως προτείνεται από το Νομοσχέδιο είναι ανάγκη να δημιουργηθούν οι απαραίτητες γι' αυτό προϋποθέσεις. Μία απ' αυτές τις προϋποθέσεις έχει σχέση με το αν η στελέχωση του νέου θεσμού γίνει με αίτηση των υποψηφίων ή όχι.

Πιστεύουμε ότι τότε μόνο θα αποδώσει ο νέος θεσμός αν οι συναδέλφοι που θα επιλεγούν για τη στελέχωση του θέλουν πράγματι να υπηρετήσουν το θεσμό (με αίτηση τους).

Με αυτό το σκεπτικό και με βάση

το ότι το φάσμα επιλογής των Δ/ντών είναι πολύ μεγάλο (10-35 χρόνια υπηρεσίας) είμαστε βέβαιοι ότι τελικά ο θεσμός του Δ/ντή θα στελεχωθεί με τους πιο ικανούς συναδέλφους που θέλουν και μπορούν να προσφέρουν για το σκοπό αυτό τις υπηρεσίες τους.

5. Η αξιοποίηση της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας αλλά και των परिσώπων της Παιδαγωγικής Έρευνας σχετικά με το μέσο διδασκαλίας και το παιδαγωγικό υλικό είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδοτική λειτουργία του Σχολείου.

Βλέπουμε την ίδρυση στην έδρα του κάθε Νομού ενός κέντρου διδακτικών πηγών (ΚΕ.Δ.Π.) που μπορεί να έχει χαρακτηριστικά ως έδρες των Γραφείων Εκπαίδευσης. Τα κέντρα αυτά θα περιέχουν: Επιστημιακά

**Τα κόμματα
στην Παιδεία**

... και δευτεροβάθμια εκπαι-
... μαθητές και μαθήτριες, 80.000
... γονείς αλλά και κάθε Έλληνα
... και σπορμενός για τα επενδυτικά
... γάρτα φασαριάζει από τη βουλή
... μαιών και τα διοικητικά συμβού-
... παιδευτικών, δεν έχουν ακόμα
... πωμενός το νομοσχέδιο. Έχουν
... τις και αρχών συμφωνίες η

ση, είναι από τα θετικότερα σημεία
του νέου νομοσχεδίου, τονίζει ο
υπεύθυνος του ΚΚΕ εσ. για θέματα
παιδείας, κ. Γαβρόγλου.

Ωστόσο εκφράζει ανησυχίες για
την τάση γραφειοκρατικοποίησης ό-
λων αυτών των θεσμών και επικαλεί-
ται την εμπειρία του ΕΣΑΠ, που
όπως είπε χαρακτηριστικά δεν τον
κάνει καθόλου αισιόδοξο.

Συμφωνεί επίσης το ΚΚΕ εσ. με
τον θεσμό της επιμόρφωσης των
εκπαιδευτικών, δεν παραλείπει ό-
μως ο κ. Γαβρόγλου, να αναφερθεί
στην αρνητική κατά την γνώμη του
εμπειρία για τη δημιουργία των Παι-
δαγωγικών Τμημάτων με τον νόμο
1268/82.

* Ομοσπονδίες: Το νομοσχέδιο
συγκεντρώνει την καθολική αποδο-
χή των προέδρων των ομοσπονδιών
των εκπαιδευτικών.

Η δημιουργία συλλογικών οργά-
νων, η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων
προς την τοπική αυτοδιοίκηση, και οι
διατάξεις που αναφέρονται στην
ποιοτική αναβάθμιση της σχολικής
ζωής στο σύνολό της βρίσκουν σύμ-
φωνους τον πρόεδρο της ΟΛΜΕ κ.
Μιχαλέ, της ΔΟΕ κ. Παπαχήστο
της ΟΛΤΕΕ κ. Δρεμέτακα.

Οι όποιες επιφυλάξεις εντοπιζο-
νται σε εργασιακά ζητήματα, όπως
το ωράριο, οι προαγωγές, η αξιολό-
γηση κ.ά.

**Η πρόεδρος της Ανωτάτης Συ-
νομοσπονδίας Γονέων κ. Μπού-
μπα Παπαστεφάνου,** χαρακτηρίζει
το νομοσχέδιο θετικό σε επιμέρους
σημεία μόνον και όχι στο σύνολό του
και υποστηρίζει ότι με τις διατάξεις
του για τους συλλόγους γονέων
γίνεται ωμή παρέμβαση στο συνδικα-
λιστικό κίνημα των γονέων.

Συλβάνα Ράπτη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 11.2.85

**Δάσκαλοι: σ' αυτά
τα σημεία
διαφωνούμε με
το νομοσχέδιο**

Παρ' ότι το νομοσχέδιο για την πρωτοβάθμια και δευτερο-
βάθμια εκπαίδευση που ήδη κατατέθηκε στη Βουλή είναι
θετικό στη φιλοσοφία του και στους βασικούς άξονές του,
περιλαμβάνει ορισμένες διατάξεις οι οποίες αν ψηφιστούν θα
το καταστήσουν απαράδεκτο για τους δασκάλους.

Αυτό τονίστηκε προχτές σε συνάντηση των προέδρων των
διοικητικών συμβουλίων δασκάλων και νηπιαγωγών της Αττικής που
πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της ΔΟΕ. Ειδικότερα επισημάν-
θηκε ότι σχεδόν όλες οι προτάσεις που είχε κάνει η ΔΟΕ πάνω στο
προσχέδιο δεν έγιναν αποδεκτές και ότι επιπλέον μπήκαν στο
νομοσχέδιο και διατάξεις που δεν είχαν συζητηθεί και που βρίσκουν
τους δασκάλους και τους νηπιαγωγούς κάθεται αντίθετους.

Συγκεκριμένα, εκφράστηκε η αντίθεση των δασκάλων στην
ποινικοποίηση των ιδιαίτερων μαθημάτων και η μετατροπή των
σχολικών συμβουλίων από συνεργάτες και καθοδηγητές, σε υπερ-
προϊστάμενους που θα συγκροτούνται σε ειδικό σώμα, όπως
παλιότερα οι γενικοί επιθεωρητές. Αυτό, τονίστηκε στη συσκέψη θα
είναι καταστροφικό για την εκπαιδευτική διαδικασία.

Ακόμη, επισημάνθηκε η άσκηση μεταχείρισης της πρωτοβάθμιας και
της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αφού προβλέπεται η πρόσληψη
βοηθητικού και διοικητικού προσωπικού μόνο στα Γυμνάσια και
Λύκεια.

Σύμφωνα με πληροφορίες η διοίκηση της ΔΟΕ ζήτησε από τους
συλλόγους μέλη της να καθορίσουν εκπροσώπους για πιθανή γενική
συνέλευση του κλάδου που θα γίνει σε περίπτωση που δεν
... αποσυρθούν οι επίμαχες διατάξεις.

Π.Ζ.

... όργανα μεγάλης αξίας, σειρές βι-
... ντεοκασσετών, κινηματογραφικές
... ταινίες, μηχανές λήψης, προβολής
... κ.λπ., τα οποία και θα δανείζονται οι
... σχολικές μονάδες.

**Στο σημείο γ' (Για τη ρύθμιση
εργασιακών προβλημάτων)**

- Η θεσμοθέτηση του διδακτικού ωραρίου των δ/λων στο ύψος των 25 ωρών είναι και δυνατή και αναγκαία. Άλλωστε έχει κατακτηθεί στην πράξη.
- Δε μπορεί με νόμο ν' αφήνεται στον εργοδότη η δυνατότητα ν' αυξήσει το διδακτικό ωράριο των δ/λων «κατά το δοκούν» (από 25-30 ώρες).
- Πολλοί δ/λοι έχουν τελειώσει Νομική, Πάντειο κ.λπ. και είναι κάλλι-στα σε θέση να διδάξουν στα σχο-

... λεία Μ.Ε. κοινωνιολογία, εργασιακές
... σχέσεις, πολιτικές επιστήμες.

Είναι θέμα αξιοποίησης αυτών
των συναδέλφων και ίσης μεταχεί-
... ρησης με τους συναδέλφους της
... Μέσης να κατοχυρωθεί η δυνατότη-
... τα να κάνουν τα παραπάνω μαθήμα-
... τα.

Αυτή η «κνητικότητα» των εκπα-
... δευτικών μεταξύ των δυο βαθμίδων
... θ' ανοίξει προοπτικές και για την
... ανάπτυξη της αντίληψης ενοποίησης
... των εκπ/κών των δυο βαθμίδων.

- Οι συνάδελφοι της Ειδικής Αγω-
... γής θα πάρουν το ειδικό επίδομα
... που έπαφσαν μέσα απ' τα προβλε-
... πόμενα απ' το Ν. 1505/84 (Εν.
... Μισθ.) κι όχι μέσα απ' το νέο νόμο
... για τη Γ. Εκπαίδευση.
- Οι νηπιαγωγοί των στεγαζόμενων
... (μελλοντικά) στα Παιδικά Κέντρα

νηπιαγωγείων πρέπει να διασφαλι-
... στεί ότι παρέχουν μόνο «εκπαιδευτι-
... κό έργο» στα πλαίσια του ωραρίου
... εργασίας των εκπαιδευτικών.

**Στο σημείο δ' (Για την επίλυ-
ση ειδικών προβλημάτων)**

1. Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει
τη λειτουργία του ΜΔΔΕ είναι απη-
... ραιωμένο. Κρίνουμε απαραίτητη την
... αντικατάστασή του όπως προέβλεπε
... και το προσχέδιο. Αυτό για να μπο-
... ρέσει το Μ.Δ. να ανταποκριθεί στην
... αποστολή του, για όσο διάστημα
... λειτουργήσει ακόμα.
2. Ο Κλάδος και το οργανωμένο
... συνδ/κό του κίνημα καταδικάζουν τα
... «ιδιαιτέρως» που κάνουν ελάχιστοι
... εκπ/κοί. Δεν τα θεωρεί όμως αθέμι-
... τη συναλλαγή παρά φαινόμενο της
... ελληνικής μεταπρατικής κοινωνίας
... και οικονομίας: Η «διπλή απασχόλη-
... ση» των εργαζομένων στην Ελλάδα
... είναι γενικότερη κατάσταση, που
... πρέπει να εκλειφεί με την αντιμετώ-
... πιση των προβλημάτων που τη δη-

μουργούν. Η ποινικοποίηση «των
... ιδιαιτέρως» δεν πρόκειται να λύσει
... το υπαρκτό «πράγματι» πρόβλημα.
... Απεναντίας μειώνει το κύρος του
... νόμου που φιλοδοξεί ν' ανοίξει
... νέους δρόμους για την εκπαίδευση
... του λαού

Ζητάμε ν' αποσυρθεί η διάταξη
... του Ν/Σ που ποινικοποιεί «τα ιδιαίτε-
... ρα».

3. Δεν χρειάζεται σκεπτικό για
... την αποζημίωση των εκπαιδευτικών
... που στελεχώνουν τις κατασκηνώ-
... σεις.
4. Ο εκπρόσωπος των συνδ/κών
... Οργανώσεων (ΔΟΕ, ΟΛΜΕ κ.λπ.)
... στο Συμβούλιο κρίσης κ.λπ. Σχολ.
... Συμβουλίων είναι αυτός που κάθε
... φορά εκφράζει τη βούληση της
... οργάνωσής του στο Συμβούλιο.

Ο αιρετός εκπρόσωπος στο Κε-
... ντρικό Συμβούλιο (ΚΥΣΔΕ ή ΑΚΥΣ-
... ΔΕ) να μην προέρχεται απ' τον
... Κλάδο, όμως δεν ελέγχεται άμεσα,
... ούτε μπορεί να αντικαθίσταται αν
... κρθεί αναγκαίο απ' το συνδικάτο
... που τον έστειλε εκεί.

TA NEA 11/2/85

Προτάσεις δασκάλων για το νομοσχέδιο

Θετικούς χαρακτηρίζουν τους άξονες και τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου για τη δημοτική και μέση εκπαίδευση οι δάσκαλοι και νηπιαγωγοί του λεκανοπεδίου Αττικής. Όχι όμως και μια σειρά βασικές διατάξεις του, που χαρακτηρίζονται απαράδεκτες. Καμία από τις διατάξεις αυτές δεν συμπεριέλαβε τις προτάσεις της διδασκαλικής ομοσπονδίας.

Οι εκτιμήσεις αυτές έγιναν το Σαββατοκύριακο σε σύσκεψη των Δ.Σ. των συλλόγων δασκάλων - νηπιαγωγών Αττικής, που εκπροσωπούν το 1/4 των 42.000 δασκάλων όλης της χώρας, με τη διοίκηση της ΔΟΕ.

Μετά τις ανωτέρω επισημάνσεις η διοίκηση της ομοσπονδίας - σύμφωνα με πληροφορίες - θα συγκαλέσει γενική συνέλευση για να καθοριστεί η πορεία του κλάδου αν το υπουργείο Παιδείας δεν κάνει τώρα δεκτές τις προτάσεις της.

Οι εκπρόσωποι των συλλόγων Αττικής εκτίμησαν ότι το νομοσχέδιο μεταχειρίζεται άνισα τα σχολεία και τους εκπαιδευτικούς των δυο βαθμίδων (δημοτικής και μέσης) όσον αφορά τα ωράρια διδασκόντων - διευθυντών, καθώς και την επιχορήγηση και την πρόσληψη διοικητικού και λοιπού προσωπικού για τη λειτουργία τους.

Εξέφρασαν επίσης την αντίθεση τους στην ποινικοποίηση των ιδιαιτέρων μαθημάτων γιατί αυτό «δε λύνει το πρόβλημα αλλά θα οδηγήσει στο χαφιεδισμό».

Ακόμη εκτίμησαν ότι:

- Το νομοσχέδιο μετατρέπει τους σχολικούς συμβούλους σε ένα σώμα «ελίτ», έξω από τον κλάδο των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα έχουν δικό τους εκπρόσωπο στα υπηρεσιακά συμβούλια, ενώ με τις διατάξεις του νόμου γίνονται πειθαρχικοί υπερ-προϊστάμενοι.
- Ορισμένες διατάξεις που δείχνουν τη διάθεση να ξεαναγορίσει το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών πίσω σε παλιές εποχές και αντιλήψεις που ο κλάδος έχει καταδικάσει.
- Δεν προβλέπεται η λειτουργία του 9χρονου βασικού σχολείου ως ενιαίο σχολείο με ενιαία διοίκηση, προγράμματα και μεταχείριση εκπαιδευτικών.
- Δεν προβλέπεται η έναρξη της κατάρτισης της ιδιωτικής εκπαίδευσης και της παραπαιδείας, όπως ζητάει ο κλάδος, ούτε το κλείσιμο των ξένων εκπαιδευτηρίων.

Η διοίκηση της διδασκαλικής ομοσπονδίας θα συνεδριάσει την ερχόμενη Τετάρτη ή Πέμπτη για να καταλήξει σε νέες συγκεκριμένες προτάσεις προς το υπουργείο Παιδείας και στη συνέχεια θα επιδιώξει επαφή με την ηγεσία του.

Σε περίπτωση που δε γίνουν δεκτές, θα εφαρμοστεί η απόφαση της συνέλευσης που όπως αναφέραμε θα συγκληθεί άμεσα.

ΠΩΡΓΟΣ ΚΟΠΑΝΝΗΣ

«ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ» 26/2/78

Η παιδεία δεν προοδεύει με... διαταγές

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ «Μ»

Ο ΠΡΩΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Γ. ΡΑΛΛΗΣ ΚΡΟΥΕΙ ΤΟΝ ΚΩΔΩΝΑ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γράφει η ΒΑΡΒΑΡΑ ΤΣΙΜΠΟΥΛΗ

«Η κομματικοποίηση θα καταργήσει τα σχολεία. Τα παιδιά δεν θα κάνουν μαθήματα, αλλά καβγάδες για τα πολιτικά».

Η προειδοποίηση είναι του πρώην πρωθυπουργού και υπουργού Παιδείας, στην μεταπολίτευση, κ. Γεωργίου Ράλλη. Και γίνεται τώρα που το νομοσχέδιο Κακλαμάνη - που πρόσφατα κατατέθηκε στη Βουλή - ανοίγει διάπλατα τις σχολικές πόρτες στο κόμμα ορίζοντας «κηδεμόνες» των σχολείων τους δημόχρους και τους κοινοτάρχους. Τώρα που οι μαθητρες - όπως η Μαρία Ζυμβραγουδάκη, στο Β' Γυμνάσιο Αγίου Δημητρίου, στο Μιρακάμι - παίρνουν παραμόσχαλα τον «Οδηγητή» και τον πουλάνε στην αυλή του σχολείου. Τώρα που οι καθηγητές αρνούνται το διορισμό στα Λύκεια. Θέλουν το Γυμνάσιο γιατί εκεί τα παιδιά είναι άγουρα ακόμα και αμόλυτα από τον κομματικό και κολλητικό ιδ. Τώρα που η ήδη υποβαθμισμένη, στην τριετία που πέρασε, εκπαίδευση - ιδίως η Τεχνική - ετοιμάζει με το νέο νομοσχέδιο όλα μη φουρνιά ανέργων νέων.

Ο κ. Ράλλης μιλάει στη «Μ» για το νομοσχέδιο Κακλαμάνη που στη δομή και τη διαβίρωσή του είναι ίδιο με το νομοσχέδιο της Ν.Δ. με τα οποία ο κ. Ράλλης θεμελίωσε το 1978 την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Γι' αυτή τη μεταρρύθμιση ο πρώην πρωθυπουργός λέει:

«Με το Ν.306/78 και 576/77 θεμελιώθηκε η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στον τύπο μας και εθνικιστική προέλιξη που καλάντζαν την ελληνική εκπαίδευση για δεκάδες χρόνια όπως η γλώσσα, η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων, η επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση κ.λπ.»

Η εκτίμηση της υπογραμμισμένης εκπαίδευσης από τα 8 στα 6 χρόνια, η καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας διδασκαλίας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μεταφράση, στο Γυμνάσιο, η ενίσχυση της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης καλάντζαν που έλαβε η κυβέρνηση του κ. Καραμανλή στο κείμενο διατύπωσης, σφαιρική μετά την αποκλιμάτωση της δημοκρατίας στο τότε μας.

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής ήταν η ριζική αναδιάρθρωση και βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος. Τα αποτελέσματα έγιναν γρήγορα φανερά κι ένας νέος άνεμος έπνευσε στον εκπαιδευτικό χώρο, ενώ ταυτόχρονα μια γιγαντιαία προσπάθεια εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων και των βιβλίων άρχισε να πραγματοποιείται.

Απελληνίζεται η γλώσσα μας

Όλα όντα και καλά σ' αυτή τη μεταρρύθμιση: Όχι, παραδέχεται ο κ. Ράλλης:

«Όχι όσα ανέφερα δεν βέβαια να υμνηθείτε ότι όλες οι ρυθμίσεις μας ήταν τέλειες ή ότι δεν υπήρχαν δυνατότητες βελτίωσης ή και άλλες προσαρμογές στα εκπαιδευτικά ζητήματα.»

Θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η δημοτική γλώσσα την οποία επιθυμούσαμε με τη μεταρρύθμιση του 1978, δεν έχει καμιά σχέση με τη γλώσσα που τώρα να επιβληθεί σήμερα. Η μεταρρύθμιση σήμερα περιελάμβανε της νεοελληνικής γλώσσας, φορέα ότι θα μας κληρονομήσει σε οφειλόμενα της. Για μας, καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας δεν σήμαινε καθιέρωση της εναρμόνισης στη γλώσσα, επιβολή ξένων όρων και λέξεων, αποκοπή της από πηγές απόφασης, αλλά καταργήσι της νεοελληνικής ομιλούμενης, εκείνης η οποία αποτελεί και τη φυσική εξέλιξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Ταυτόχρονα, σήμαινε τερματισμό της διαμάχης γύρω από τη γλώσσα της διδασκαλίας στα σχολεία και άνοιγμα της προοπτικής για μια ανεκλιμάτωση των (αντιτακτών) δυνάμεων που οδηγούν στη βελτίωση της Παιδείας.

Αυταρχικό πνεύμα διοίκησης

«Με το νομοσχέδιο οι εκπαιδευτικοί χάνουν πολλά από τα κεκτημένα δικαιώματά τους. Αλλοτριώνεται, όμως, το συνδικαλιστικό τους όργανο από την κομματικοποίηση αναρπαστικά και οι διαλύονται. Να τα επανακτήσουν με την απεργία ή να τα θυσιάσουν στο βωμό της πολιτικής σκοπιμότητας. Ο κ. Ράλλης λέει:

«Σ' ό,τι αφορά τη διοίκηση των σχολείων και τις ρυθμίσεις που προβλέπει για την επιλογή και την υπηρεσιακή κατάσταση των διευθυντών και υποδιευθυντών, νομίζω ότι εισάγεται ένα ιδιαίτερα αυταρχικό πνεύμα, διάφορο εκείνου του Ν. 306/78, ενώ ταυτόχρονα δεν διασφαλίζεται η άσκηση της διοίκησης των σχολείων έξω από κάθε έννοια κομματικής παρέμβασης. Η ίδια αυταρχική αντίληψη διέπτε, νομίζω, και τις ρυθμίσεις τις σχετικές με τα εργασιακά ζητήματα των εκπαιδευτικών. Και είναι πραγματικά ενδιφορούσα η στάση στην οποία τελικά θα πηρήσουν τα συνδικαλιστικά τους όργανα και κυρίως ο Ομοσπονδίας (ΟΑΜΕ, ΔΟΕ, ΟΛΤΕΕ), ακριβώς γιατί στο παρελθόν και μάλλον για πρώτη φορά, τα οποία κάθε άλλο παρά χαρακτηρίζονταν από παρόμοιο αυταρχικό αντίληψη, είχαν προηγουμένως απεργήσει δεκάδες φορές. Θα σπείρουν άραγε τα συνδικαλιστικά όργανα των εκπαιδευτικών διαταραχή, τα οποία είχαν και τα οποία τώρα τους θύβρονται (π.χ., προαναγγέλλει υπηρετήρι ή δε τα θυσιάσουν όλα στις κομματικές σκοπιμότητες πίσω από την κάλυψη περιττών δικαιωμάτων.»

«Το μέρος εκείνο του νομοσχεδίου που περιλαμβάνεται κάτω από τον βαρύνοντο τίτλο «όργανα λήψης αποφάσεων» θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι, αν σκεφθεί κανείς ότι έτσι γίνεται στις προηγούμενες χώρες, αλλά να πει το κάνει βήμα αρνητικό για τον κ. Ράλλη.»

Αμέτοχοι οι εκπαιδευτικοί

«Ανεπιβεβαιώτητα η συμμετοχή στη διαμόρφωση της λήψης των αποφάσεων, που οφείρουν τη σχολική πραγματικότητα και άλλων φορέων, ενοπόσηστα δεμένον με αυτούς και συγκεκριμένα των γονέων και εκπαιδευτών, καθώς και του κοινωνικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί η σχολική μονάδα, είναι κατ' ουσίαν ορφάνη με τη διεθνή πραγματικότητα. Κι εδώ θα μπορούσαμε να πούμε ότι το σχέδιο νόμου επιβεβαιώνει βήμα. Επιβάλλεται, όμως, να επιμνησθαινοί το βήμα αυτό γίνεται κατά τρόπο τυπικό ή όχι. Πώς για παράδειγμα διασφαλίζεται η ακομμάτωση της συνθέσεως των σχετικών οργάνων και ποια η διαδικασία της λήψεως αποφάσεων. Το νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση στη Βουλή με τόσο καθυστέρηση, θα ήθελα να σημειώσω ότι στην πραγματικότητα επιβάλλει μια προσπάθεια συγκέντρωσης διοικητικών κυρίως ρυθμίσεων που στοχεύουν στην κάλυψη προβλημάτων, που άρραυγισσαν τα τελευταία τρία χρόνια, π.χ., μεταλυμενά Προνοσοκομειακά Κέντρα. Ταυτόχρονα, εξοφελίζον ανεπάρκεια περιφέρειας ευθύνη στην εκδοτική κυβέρνηση, σ' ό,τι αφορά την επιβολή των αποφάσεων της, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι όλη η οφειλόμενα παρέμβαση που καλείται να εφορμήσει τις αποφάσεις αυτές, θα λαλή οι εκπαιδευτικοί.»

Νομίζω, ότι μια τέτοια αντίληψη, καθιέρω αυταρχική, στην πραγματικότητα δε υποβαθμίζει την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου, ποσότητα η οποία τελικά δεν διασφαλίζεται μόνο από την παροχή των αναγκαίων εκπαιδευτικών μέσων, αλλά κυρίως, από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς και την επιθυμία τους να προσφέρουν. Και είναι φανερό ότι μια τέτοια συνθήκη δεν εξοφελίζεται με διατάξεις, αλλά αυτόματα αναδύεται μέσα στο κατάλληλο περιβάλλον. Δεν υποστηρίζω, βέβαια, ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να κινούν ό,τι θέλουν, ποσότητα, όμως, ότι μεταξύ της απόλυτης δυνατότητας επιλογής και της άμεσης εκτελεστότητας διαταγής υπάρχει και ο μέσος όρος, ο έλεγχος του βολέου, ο έλεγχος της δημοκρατίας.»

«ΒΗΜΑ» 19/2/85

Τι αλλάζει στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

«θα σταματήσουν επιτέλους οι διαρροές από το Δημοτικό με την καθιέρωση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αλλά κυρίως με τη θεσμοθέτηση της ποινικής ευθύνης των γονέων...».

ΛΥΚΕΙΟ

«Το νέο σχολείο είναι ότι για τα Πολυκλαδικά προβλέπεται ειδικό τμήμα που θα λειτουργεί ως φυσική συνέχεια του Λυκείου και στα πλαίσιά του και όπου ο μαθητής θα μπορεί να διαλέξει μια ειδικευση σ' ένα επάγγελμα σύμφωνα με την κλίση του...».

Συνέντευξη στον κ. Θεοφύλακτο

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Κ. ΠΕΤΡΟΣ ΜΩΡΑΛΗΣ ΕΞΗΓΕΙ-ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΑΣ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Ας αρχίσουμε από το γενικό πλαίσιο: για τον θεσμό της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τι καινούριο εισάγει το νομοσχέδιο;

Θα μπορούσαμε να πούμε συνοπτικά ότι με τις ρυθμίσεις του Σ.Ν., τα εννέα χρόνια υποχρεωτικής εκπαίδευσης αποκτούν ουσιαστική συνέχεια και ενισχύεται ο θεσμός. Διασφαλίζεται, πρώτο, η συνέχεια των προγραμμάτων των εννέα χρόνων υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η διαδικασία αυτή έχει ξεκινήσει στο ΚΕΜΕ. Μετά την ολοκλήρωση προγραμμάτων του Δημοτικού Σχολείου, τον Σεπτέμβριο, δόθηκε εντολή στο ΚΕΜΕ να μελετηθεί η συνέχεια του προγράμματος του Γυμνασίου σε σχέση με το πρόγραμμα του Δημοτικού. Ήδη, μια επιτροπή από τη Μέση και μία από τη Δημοτική Εκπαίδευση δουλεύουν από κοινού κάτω από την εποπτεία του ΚΕΜΕ. Τελειώνουν τώρα τα προγράμματα της έκτης Δημοτικού και αμέσως μετά θα μπει σε εφαρμογή το νέο πρόγραμμα της πρώτης Γυμνασίου, που θα είναι συνέχεια πια του προγράμματος της έκτης Δημοτικού. Δεν θα έχουμε έτσι τις αλληλοεπικαλύψεις και τις επαναλήψεις, που μας στερούν και από τη δυνατότητα να δώσουμε ώρα σε καινούρια μαθήματα, εφόσον έχει περιορισθεί ο χρόνος με το πενθήμερο εργασίας.

Δεύτερο σημείο που ενισχύει και κάνει ουσιαστικό τον θεσμό της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης: Δεν λέμε πια ότι το παιδί παίρνει απολυτήριο από το Δημοτικό Σχολείο. Αναφέρεται στο Σ.Ν. ότι με το τέλος της έκτης τάξης δίνεται τίτλος σπουδών, τίτλος μετεγγραφής δηλαδή από την έκτη Δημοτικού στην πρώτη Γυμνασίου.

Τρίτο, υπάρχει και το «ποινικό μέρος»: Το νομοσχέδιο μνημονεύει το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα για τη γονική ευθύνη. Κι αυτό, γιατί υπάρχουν «διαρροές» από το Δημοτικό Σχολείο προς το Γυμνάσιο ή ακόμα και διαρροές κατά τη διάρκεια των ετών του Γυμνασίου - «διαρροές» που πρέπει να ελεγχθούν.

- Ας περάσουμε τώρα στις αλλαγές που γίνονται στην κορυφή της εκπαιδευτικής πυραμίδας: και πρώτα στην καθιέρωση του ΚΕΜΕ και την αντικατάστασή του με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Παιδί ακριβώς πρόβλημα παρουσιάζει το ΚΕΜΕ, το οποίο έρχεται να καλύψει το Ινστιτούτο και κατά «εγγύηση» δεν υπήρξε στο ΚΕΜΕ, που υπάρχει στο Ινστιτούτο και εξασφαλίζει πως όλα τώρα θα πάνε «κατ' ευχήν»;

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχει απαλλαγεί από όλες τις δευτερεύουσες διαδικασίες. Έχει ένα ρόλο περισσότερο επιτελικό: Οργανικό στοιχείο του είναι η έρευνα, ώστε να μπορεί να αξιολογεί ανά πάσα στιγμή τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής πράξης και να επιφέρει στα αναλυτικά προγράμματα εκκίνησης τις διορθώσεις που είναι αναγκαίες.

- Κατορχήν το ΚΕΜΕ, ήταν ουσιαστικά σε κοινωνική απομόνωση, δεν είχε σύνδεση με τη ζωή εκπαιδευτική πραγματικότητα. Παράλληλα είχε ελλιπή αριθμό συμβούλων, με αποτέλεσμα να μένουν ακάλυπτες βασικές περιοχές της επιστήμης. Η οργάνωσή του και οι αποφάσεις του βασίζονταν σε ψηφοφορίες όπου ο Α επιστήμονας αποφάιζε για θέματα θεσμοθετημένου πεδίου, που δεν ήταν η ειδικότητά του. Όλα αυτά αλλάζουν. Υπάρχει, πρώτα, σύνδεση του Ινστιτούτου με την εκπαιδευτική πραγματικότητα. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (που ονομάστηκε έτσι για λόγους ιστορικής μνήμης και προς τιμήν του Γεωργίου Παπανδρέου που πρώτος τα καθιέρωσε) έχει 30 συμβούλους και 15 παρέδρους, αριθμούς πολύ μεγαλύτερους από αυτούς του ΚΕΜΕ, για να καλύψουμε όλες τις περιοχές της επιστήμης.

Δεύτερο καινούριο στοιχείο είναι ότι οι αποφάσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου δεν θα βασίζονται πια σε ψηφοφορίες του συνόλου, αλλά σε ψηφοφορίες κατά τμήματα, κατά ειδικότητες: θα μπορούν να αποφασίζουν ευκολότερα και γρηγορότερα, χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Τρίτο, είναι η σύνδεση του Ινστιτούτου με την εκπαιδευτική πραγματικότητα, μέσω των σχολικών συμβούλων. Αυτοί μεταφέρουν στο Ινστιτούτο τη σχολική πραγματικότητα και από το Ινστιτούτο μεταφέρουν στο σχολείο τις παιδαγωγικές κατευθύνσεις σε μια λειτουργία αμφίδρομη.

- Ας ακολουθήσουμε το παιδί στην εκπαιδευτική διαδρομή του. Από την προσχολική αγωγή κιόλας. Υπάρχει κάτι που αλλάζει;

- Το νέο και πολύ σημαντικό σημείο εδώ, είναι ο θεσμός του παιδικού κέντρου. Είναι ένας βασικός θεσμός, μια μονάδα όπου μπορεί κανείς να συναντήσει τη σωστή απασχόληση και μέριμνα, μαζί με την εκπαίδευση.

Είναι μια προσφορά όχι μόνο προς το ίδιο το παιδί, αλλά και προς τους εργαζόμενους της χώρας που δεν είχαν πού να αφήσουν τα παιδιά τους, με αποτέλεσμα να

δυσκολεύεται η καθημερινή τους ζωή.

Το Παιδικό Κέντρο επιτελεί τη λειτουργία και του νηπιαγωγείου και του παιδικού σταθμού ταυτόχρονα. Υπάρχει εκεί και η βρεφονηπιακή εκπαίδευση στο νηπιαγωγείο - που θα βρίσκεται στον ίδιο χώρο. Από την ηλικία των έξι μηνών (που τα παιδιά μπορούν να πάνε στον παιδικό σταθμό), ως τα πέντε χρόνια τους (οπότε αφήνουν το νηπιαγωγείο και μπαίνουν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση), όλη η διαδικασία της ανάπτυξης του νέου ανθρώπου, μπορεί να επιτελεσθεί μέσα στο Παιδικό κέντρο: στα πρώτα χρόνια, προέχει η μέριμνα, ενώ όσο ο καιρός περνά, η αγωγή έρχεται στο προσκήνιο.

- Πότε προβλέπεται να είναι έτοιμα και να λειτουργήσουν τα πρώτα Παιδικά Κέντρα;

- Στις περιοχές όπου ήδη λειτουργούν χωριστά παιδικά σταθμά και νηπιαγωγεία μπορεί να γίνει η συνένωσή τους αμέσως και να ξεκινήσει η λειτουργία του Παιδικού Κέντρου. Σταδιακά θα αρχίσουν να ιδρύονται και τα καινούρια, μετά από πρόταση των Νομαρχικών Συμβουλίων, ώστε να μπορούμε να προχωρήσουμε αγό-αγό στη γενίκευση της προσχολικής αγωγής και στη συνέχεια στην υποχρεωτικότητα της. Αυτή η διαδικασία έχει μεγάλη σημασία. Γιατί η περία στο υπουργείο Παιδείας το τελευταίο τρία χρόνια έχει δείξει ότι οι προτάσεις για ίδρυση νηπιαγωγείων ήταν τόσο λίγες, ώστε η γενίκευση της προσχολικής αγωγής απομακρυνόταν συνέχεια. Τώρα μπαίνουν οι βάσεις για να αναστραφεί αυτός ο ρυθμός.

- Εκτός από τον θεσμό του Παιδικού Κέντρου, τι άλλο καινούριο εισάγεται στον χώρο της προσχολικής αγωγής;

- Από τον Ιούνιο υπολογίζεται ότι θα υπάρχουν για πρώτη φορά αναλυτικά προγράμματα για τα νηπιαγωγεία (που ως τώρα λειτουργούσαν μόνο με ένα στοιχειώδες πρόγραμμα απασχόλησης), προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τους σκοπούς τους. Παράλληλα, μελετάται η συγγραφή βιβλίων για τα νηπιαγωγεία. Η σχετική διαδικασία έχει ήδη ξεκινήσει, στο ΚΕΜΕ. Στο Δημοτικό έχουμε αποκαταστήσει τη σωστή σχέση του

παιδιού με τη γνωση έχουμε καθιέρωθεί να πηγαίνουν τα παιδιά χαρούμενα στο δημοτικό και να φύγουν χαρούμενα! Το ίδιο θα κάνουμε και στην προσχολική αγωγή.

- Ας περάσουμε λοιπόν στο Δημοτικό. Υπάρχει κάποιες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου που τα αλλάζουν ουσιαστικά;

- Η σημαντικότερη αλλαγή εδώ - που βεβαίως δεν εισάγεται με τούτο τον νομο, αλλά έχει άμεση σχέση με τη νέα ποιότητα που ο νόμος επιδιώκει για το δημοτικό σχολείο - είναι η ίδρυση των Παιδαγωγικών Τμημάτων στα πανεπιστήμια: σε τρία χρόνια θα έχουμε νηπιαγωγούς και δασκάλους με πανεπιστημιακή εκπαίδευση, γεγονός που τοπογραφικά σε παγκόσμιο κλίμα.

Το δημοτικό έχει ήδη αναβαθμιστεί ποιοτικά. Φθάσαμε στην ολοκλήρωση των προγραμμάτων των έξι τάξεων και των νέων βιβλίων. Έχει καθιερωθεί, ακόμα στην πράξη, και το βιβλίο για τον δάσκαλο ως αναπόσπαστο τμήμα του βιβλίου του μαθητή. Τώρα καθιερώνεται ως αρχή και νομοθετικό. Νομοθετείται ακόμα η ενισχυτική διδασκαλία των αναλυτικών προγραμμάτων και οι σωστές διαπροσωπικές σχέσεις του εκπαιδευτικού με τον μαθητή, το καλό κλίμα μέσα στην τάξη, με σεβασμό της προσωπικότητας του μαθητή.

- Αυτή η «ποιοτικότητα» που φαίνεται να συντελείται στην προσχολική αγωγή και στο Δημοτικό Σχολείο, ακολουθείται από ανάλογες σημασιώδεις αλλαγές και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση;

- Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, πρέπει να σταματήσουμε στο Λυκείο. Και να μιλήσουμε πρώτα απ' όλα για την νομοθετική κατοχύρωση του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου - του καινούριου αυτού τύπου σχολείου που έχει ήδη μπει σε λειτουργία, σε δεκάεσρα σχολεία, πειραματικά, από φέτος, με μεγάλη προσέλευση μαθητών και μεγάλη επιτυχία. Υπάρχει πρόβλεψη για σταδιακή επέκταση του θεσμού, αφού φυσικά μελετηθεί πρώτα η αποδοτικότητα της λειτουργίας του και τα προβλήματα που παρουσιάζονται. Αυτός ο τύπος Λυκείου είναι μια προσφορά στην εκπαίδευση των παιδιών μας, γιατί ακριβώς αναπτύσσει ισομέτρως τις ικανότητές τους. Παράλληλα θα δώσει ίσως και μια διεξοδική στα εκπαιδευτικά πρόβλημα της συσσωρευμένης χιλιάδων υποψηφίων έξω από τις πύλες των ΑΕΙ, γιατί με την ειδικευση που παρέχει κάποιος μαθητής ενδεχομένως θα στραφούν στην επαγγελματική οδό. Κι εδώ ακριβώς υπάρχει στο νομοσχέδιο το νέο στοιχείο

Το Δ.Σ. της ΔΟΕ για τη βελτίωση και ολοκλήρωση του Ν/Σ προτείνει στον κλάδο το πιο κάτω διεκδικητικό πλαίσιο.

Το πλαίσιο αυτό αφού συζητηθεί από τον Κλάδο και διαμορφωθεί τελικά από την έκτακτη Γενική Συνέλευση του στις 21-22 Μάρτη 1985, θ' αποτελέσει το πλαίσιο διεκδίκησης του κλάδου, οι μορφές της οποίας θα καθοριστούν στη Γενική Συνέλευση.

α' Για την απελευθέρωση της εκπαίδευσης και του δασκάλου

- Να ρυθμιστεί το θέμα της «αξιολόγησης» σύμφωνα με τις προτάσεις του Κλάδου.
- Να απελευθερωθεί ο σχολικός Σύμβουλος από πλαίσια λειτουργίας και καθήκοντα που έρχονται σε αντίθεση με το πνεύμα του θεσμού (πειθαρχική δικαιοδοσία, εκπροσώπηση στο Συμβούλιο κρίσης κλπ. Σχολικών Συμβούλων).
- Να φύγει το «ευδόκιμο» από το άρθρο για τις μεταθέσεις.
- Ο Σύλλογος διδασκόντων να καταστεί το κυρίαρχο όργανο διοίκησης της σχολικής μονάδας και να επανέλθει η σχετική διάταξη του προσχεδίου.

β' Για την αποδοτικότερη λειτουργία των Σχολείων

- Να ρυθμιστεί το ωράριο έτσι ώστε ο Δ/ντής του Σχολείου ανάλογα με την οργανικότητα της σχολικής μονάδας να εργάζεται 20-10 διδακτικές ώρες και ο Υποδιευθυντής 25-15.

Με ανάλογο τρόπο και με βάση τις ιδιαιτερότητες να ρυθμιστεί και το ωράριο των προϊσταμένων σχολείων (3/θεσίων, 2/θεσίων, και 1/θεσίων σχολείων).

- Να μειωθεί η αντιστοιχία δασκάλου-μαθητών στα 1/θέσια και 2/θέσια Σχολεία (1/θέσια μέχρι 20 μαθητές, 2/θέσια μέχρι 45 μαθητές).

- Να στελεχωθούν οι σχολικές μονάδες με Διοικητικό προσωπικό.

- Να δοθεί η δυνατότητα αναπλήρωσης ολιγόωρων ή ολιγοήμερων απουσιών συναδέλφων, από εκπαιδευτικούς του δημοσίου που θα αμείβονται υπερωριακά.

- Να θεσπιστεί η εσωσχολική βοήθεια για τους αδύνατους μαθητές όλων των τάξεων και σχολείων.

- Οι Δ/ντές των Σχολείων να επιλέγονται περιφερειακά και με αίτησή τους. Κεντρικά να επιλέγονται μόνον εκείνοι που στην αίτησή τους δηλώνουν προτίμηση τοποθέτησή τους και σ' άλλους Νομούς εκτός από εκείνον όπου υπηρετούν ως δάσκαλοι.

- Να θεσμοθετηθούν τα κέντρα διδακτικών πηγών (ένα τουλάχιστον σε κάθε Νομό).

γ' Για τη ρύθμιση εργασιακών προβλημάτων

- Να θεσμοθετηθεί το διδακτικό ωράριο των δασκάλων στο

ώρος των 25 ωρών.

- Να θεσπισθεί η δυνατότητα (με υπερωριακή αμοιβή ή και με διάθεση) διδασκαλίας των μαθημάτων της κοινωνιολογίας και πολιτικών επιστημών στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα.

- Οι ιδιαιτερότητες του έργου των συναδέλφων της ειδικής αγωγής να αντιμετωπιστούν στα πλαίσια του Ενιαίου Μισθολογίου και όχι όπως προτείνεται στο Νομοσχέδιο (άρθρο 35 παραγρ. 6).

- Οι συνεδριάσεις του Συλλόγου διδασκόντων να γίνονται έξω από το διδακτικό ωράριο αλλά μέσα στο ωράριο εργασίας των εκπαιδευτικών.

- Να διευκρινιστεί με περισσότερη ακόμη σαφήνεια ότι στα νηπιαγωγεία που λειτουργούν μέσα στα Παιδικά Κέντρα οι νηπιαγωγοί παρέχουν μόνο εκπαιδευτικό έργο στα πλαίσια του ωραρίου εργασίας των εκπαιδευτικών και με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Να ρυθμιστεί ακόμα το θέμα των Δ/ντών των πολυθέσιων νηπιαγωγείων που λειτουργούν μέσα στα Παιδικά Κέντρα εφόσον αυτά θα είναι μεγαλύτερα από τριθέσια. Διαφορετικά να ακολουθείται η διαδικασία επιλογής προϊσταμένων που προβλέπεται και για τα Δημοτικά Σχολεία.

- Να μειωθεί το διδακτικό ωράριο των δασκάλων και νηπιαγωγών που εργάζονται σε πειραματικά Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία.

δ' Για την επίλυση ειδικών προβλημάτων

- Να επανέλθει η διάταξη του προσχεδίου που αφορά την αναδιοργάνωση του Μ.Α.Δ.Ε. για όσο χρόνο αυτό λειτουργήσει (βλέπε άρθρο 84 παρ. 7 του προσχεδίου).

- Να προβλεφθεί η στελέχωση των Περιφερειακών Επιμορφωτικών Κέντρων (Π.Ε.Κ.) με Υποδιευθυντή Εκπαιδευτικό.

- Οι διαζευκτικές λύσεις που παρέχονται για την κατάληψη θέσης Συμβούλου στα Π.Ι. να επεκταθούν και στους Παρέδρους επί θητεία. (Άρθρο 25, παρ. 4, εδ. γγ και παράγραφος 7).

- Να απαλειφθούν οι διατάξεις για την ποινικοποίηση των ιδαιτέρων (καταδικάζουμε τα ιδιαίτερα) και οι διατάξεις που προβλέπουν κυρώσεις για τη φθορά των βιβλίων.

- Να θεσμοθετηθεί δυνατότητα σύνδεσης του Π.Ι. και των συνδικαλιστικών Οργανώσεων των Εκπαιδευτικών (άρθρο 25 παρ. 12).

- Να ξεκαθαριστεί ότι οι εκπαιδευτικοί που στελεχώνουν τις κατασκηνώσεις του Υπουργείου Παιδείας αποζημιώνονται με βάση τα όσα ισχύουν για την εκτέλεση «διατεταγμένης» εκτός έδρας υπηρεσίας.

- Στο Συμβούλιο κρίσης κ.λπ. των Σχολ. Συμβούλων να συμμετέχει εκπρόσωπος των συνδ/κών οργανώσεων των εκπαιδευτικών (όπως προβλέπει ο Ν. 1304/82) και όχι ο αρετός εκπρόσωπος (όπως προτείνει το Ν/Σ).

Τι αλλάζει στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο

□ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 7

Προβλέπεται για τα Πολυκλαδικά Λύκεια (αλλά και για τα Τεχνικά και Επαγγελματικά) ειδικό, μεταλυκειακό τμήμα ειδίκευσης, που θα λειτουργεί ως φυσική συνέχεια του Λυκείου (και στα πλαίσια του). Εκεί, το παιδί - που τώρα καταφεύγει σε Κέντρα, Εργαστήρια, στις ιδιωτικές σχολές - θα μπορεί να διαλέξει μια κατ'εργασία σε Κέντρα, Εργαστήρια, στις ιδιωτικές σχολές, - θα μπορεί να διαλέξει μια ειδίκευση σ' ένα επάγγελμα, σύμφωνα με την κλίση του και βέβαια σύνοχα με τις καταπονήσεις που είχε ακολουθήσει στο Λύκειο.

- Η λειτουργία όλων των νέων θεσμών θα εξηγηθεί, ασφαλώς, από το έμπυχο δυναμικό της εκπαίδευσης - από τους εκπαιδευτικούς. Υπάρχει στο νομοσχέδιο κάτι που να εξασφαλίζει μια νέα ποιότητα στάθμη και στη δική τους προσφορά;

- Ο θεσμός της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών μπαίνει σε καινούργια βάση, τελείως διαφορετική από αυτή που υπήρχε ως τώρα. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο αναλαμβάνει να σχεδιάζει και να παρακολουθεί ολόκληρη τη διαδικασία της επιμόρφωσης.

Με τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα - που θα λειτουργούν κάτω από την ευθύνη των σχολικών συμβούλων - η διαδικασία αυτή αποκεντρώνεται: Εκεί θα διδάσκουν εκπαιδευτικοί από τα ΑΕΙ, από τα ΤΕΙ, από τη

Μέση Εκπαίδευση, με τα ανάλογα προσόντα. Θα γίνεται μια πολλαπλή ως προς την χρονική διάρκεια επιμόρφωση, που φθάνει μέχρι ετήσια. Και το σημαντικότερο: ο εκπαιδευτικός που θα συμπληρώνει πεντα-

τία θα μην είναι υποχρεωτικά να επιμορφωθεί για ένα χρόνο για να ανανεώσει τις γνώσεις του, να ενημερωθεί στις νέες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, στις νέες παιδαγωγικές μεθόδους. Καθιερώνεται επίσης και η «εισαγωγική επιμόρφωση», με ειδικό σεμινάριο που θα παρακολουθούν οι υποψήφιοι για διορισμό ή πρωτοδιόριστο εκπαιδευτικοί. Και θεσμοθετούνται υποτροφίες του ΙΚΥ για μεταπτυχιακή κατάρτιση στα ΑΕΙ και στα εξωτερικά.